

**SØK3007 SKATT, BESLUTNINGSAFTRER OG ØKONOMISK POLITIKK:
SENSURVEILEDNING VÅR 2022**

Dette er kun en sensurveiledning og ikke et eksempel på en eksamensbesvarelse.

Oppgave 1 (40 prosent)

- a) Ved å kombinere den private budsjettbetingelsen ($y_i = x_i + T$) og den offentlige

$$(G = NT) \text{ kan nyttefunksjonen omformuleres til } U_i = \alpha \log G + y_i - \frac{G}{N}.$$

Førsteordensbetingelsen er gitt ved $\frac{\alpha}{G_i^*} - \frac{1}{N} = 0$ som gir $G_i^* = \alpha N$.

Økt α innebærer sterkere preferanser for det kollektive godet. Økt N er en kostnadsdelingseffekt som gir lavere skattepris fordi finansieringen deles på flere. Legg merke til at velgere er enige om tilbudet av det kollektive godet.

- b) Endimensjonalt beslutningsproblem og entoppede preferanser. I utgangspunktet er beslutningsproblemet todimensjonalt (G og T), men den offentlige budsjettbetingelsen innebærer at problemet likevel er endimensjonalt. Entoppede preferanser kan enklest begrunnes ved to diagrammer som viser hhv (i) indifferenskurver og budsjettlinje og (ii) sammenhengen mellom nyttenivå og G . Alternativt kan entoppede preferanser begrunnes

ved at nyttefunksjonen er konkav i G ($\frac{\partial^2 U_i}{\partial G^2} = -\frac{\alpha}{G^2} < 0$). Den politiske likevekten er

$$G^* = \alpha N.$$

- c) Med proporsjonal inntektsskatt er den private budsjettbetingelsen gitt ved $y_i = x_i + ty_i$, der t er inntektsskattesatsen. Den offentlige budsjettbetingelsen er gitt ved $G = tyN$, der y er

gjennomsnittlig inntekt. Nyttefunksjonen kan omformuleres til $U_i = \alpha \log G + y_i - \frac{y_i}{Ny} G$.

Førsteordensbetingelsen er gitt ved $\frac{\alpha}{G_i^*} - \frac{y_i}{Ny} = 0$ som gir $G_i^* = \alpha N \frac{y_i}{y}$. Forklaringen på at

ønsket G er avtakende i $\frac{y_i}{y}$ er skattepriseffekt, med proporsjonal inntektsskatt har

velgere med høy inntekt høyere skattepris enn velgere med lav inntekt. Den politiske

likevekten er gitt ved $G^* = \alpha N \frac{y}{y_m}$, der y_m er median inntekt. Sammenliknet med b) er

tilbudet av det kollektive godet høyere hvis inntektsfordelingen er høyreskjev ($y_m < y$), likt hvis inntektsfordelingen er symmetrisk ($y_m = y$) og høyere hvis inntektsfordelingen er venstreskjev ($y_m > y$). Det er en empirisk regularitet at inntektsfordelinger er høyreskjeve.

- d) Løsningen med kopp-skatt er Pareto-effektiv siden alle er enige, jf. at Lindahl-løsningen er Pareto effektiv.

Oppgave 2 (60 prosent)

- a) Det forventes analyse av skattekonkurransen basert på kapittel 20.2. Den spillteoretiske modellen i kapittel 20.2.2 er den mest relevante. Analyse av størrelse (kapittel 20.2.3) er også relevant. Skattekonkurransen kan forklare at reduksjonen i selskapsskatt de senere årene og at små land har lavere skattenivå enn store.
- b) Blant de politiske beslutningsmodellene som er gjennomgått på forelesning er byråkratimodellen i kapittel 5.4.1 enklest, mens agency-modellen i kapittel 5.4.5 er mer krevende. Det viktigste er at kandidatene presenterer en modell hvor offentlige utgifter er høyere enn det som er samfunnsøkonomisk effektivt.